Beste xx,

In een brief van 30 juni 2020 aan de raadscommissie WB is de uitvoering van de bomenverordening geëvalueerd. Op 2 september jl. heeft de raadscommissie daarover gesproken en ingestemd met de voorstellen.
In ons expertiseoverleg Openbare Ruimte van het JB heb jij onlangs deze evaluatie toegelicht, en tevens aan ons input gevraagd op een aantal voorstellen. Hieronder gaan we daarop in.

1. ***Herplantplicht***:
   In de evaluatie wordt – samengevat - aangegeven dat vastgehouden wordt aan het opleggen van een herplantplicht na de kap van bomen in kleine particuliere tuinen, maar dat soepel omgegaan kan worden met de compensatie-eisen.
   Reactie:
   Het beleid bij herplant is vastgelegd in de notitie 'Compensatie en herplantregeling bomen' als uitwerking van de Bomenverordening 2014. Zie bijlage in pdf. Deze notitie moet bij de beoordeling van individuele aanvragen worden toegepast.
   Uitgangspunt in deze notitie is dat de fysieke boomwaarde wordt bepaald aan de hand van de leeftijd van de boom, en aan de hand daarvan wordt de fysieke compensatie vastgesteld (tabel 1 en 2). Dit kan betekenen dat een oude grote boom in een kleine particuliere tuin door 4 bomen van normale grootte vervangen moet worden.
   Deze tabellen zijn in bepaalde gevallen niet goed toepasbaar: a) in (kleine) particuliere tuinen, b) bij het normale onderhoud van de gemeentelijke bomen in de stadsdelen en c) bij herinrichtingsprojecten. Het een-op-een vervangen van een oude grote boom door een nieuwe jonge boom, die weer jaren mee kan, ligt in die situaties meer voor de hand. Of als ook herplant van een boom niet mogelijk is, dan toe te staan dat op een andere wijze in 'groen' wordt voorzien, zoals ook in de evaluatie wordt aangegeven.
   De rechtbank Amsterdam[1] heeft onlangs in een uitspraak de besluitvorming over de herplantplicht onvoldoende gemotiveerd geacht omdat niet was onderbouwd op welke wijze de beleidsregels (de tabellen) waren toegepast. In een andere uitspraak heeft de Afdeling bestuursrechtspraak[2] het college opgedragen haar herplantplicht vast te stellen overeenkomstig haar beleid in de notitie.
   Met andere woorden: om uitvoering te kunnen geven aan de oproep van het college om soepel om te gaan met de compensatie-eisen is het noodzakelijk om het beleid in de notitie aan te passen en de compensatie-eisen te verduidelijken. Bijvoorbeeld door te bepalen dat bij particuliere tuinen, bij normaal onderhoud door de gemeente en bij herinrichtingsprojecten, de tabellen niet in acht genomen hoeven te worden. Dit geeft meer ruimte om maatwerk te verrichten en een passende herplantplicht op te leggen.

   De notitie zit als externe bijlage in de bekendmaking van het raadsbesluit Vaststellen van de werkwijze van het gemeentelijk herplantfonds en de jaarvergunning als uitwerking van de Bomenverordening 2014 (agendapunt 37 gemeenteraadsvergadering 14 september 2016): https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2016-137295.html

2. **Handhaving van de herplantplicht en illegaal kappen:** op welke wijze kan handhaving hiervan plaatsvinden?
   Reactie:

[1] Uitspraak d.d. 29 september 2020, AMS 19/6211 (niet gepubliceerd) zie pdf
[2] ECLI:NL:RVS:2019:4169, r.o. 5.4

a) Handhaving van de herplantplicht: de herplantplicht is reeds in een vergunning opgelegd; om iemand te bewegen om aan die plicht te voldoen, kan een bestuursrechtelijke herstelsanctie worden opgelegd. Dat is een last onder dwangsom, of een last onder bestuursdwang.
b) Illegaal kappen:
    1. Het opleggen van een herplantplicht door het college op basis van artikel 9 van de Bomenverordening, die –als er niet wordt herplant – door middel van een bestuursrechtelijke last kan worden afgedwongen (zie a).)
    2. Het bestraffen van degene die illegaal heeft gekapt: het kappen van bomen zonder vergunning is een overtreding op grond van de Wet op de economische delicten (WED), die bestraft kan worden met 6 maanden hechtenis, een taakstraf of een geldboete van de 4e categorie. [3] Hoe dit traject precies werkt weet ik niet.

Beide opties kunnen tegelijkertijd worden ingezet omdat ze een ander doel dienen (herstel van de illegale kap, en bestraffing van de illegale kap).

Je vroeg ook of een **bestuurlijke boete** nog tot de mogelijkheden behoort.
Reactie:
Het antwoord daarop is negatief. De handhaving van de Bomenverordening is verdeeld over de Omgevingsdienst (grootstedelijke projecten), directie THOR (bomen in de openbare ruimte) en VTH Bouw en Gebruik van de stadsdelen (bomen in particuliere tuinen).
De Verordening Bestuurlijke Boete Overlast in de Openbare Ruimte (BBOOR) is niet van toepassing voor de handhaving van illegale kap in particuliere tuinen via een bestuurlijke boete, omdat:
a) de Verordening BBOOR heeft betrekking op overlast in de openbare ruimte (de grondslag van deze verordening zit in art. 154b van de Gemeentewet) en niet op overtredingen in particuliere tuinen;
b) de Bomenverordening maakt ook geen onderdeel uit van de Verordening BBOOR (overtredingen uit vijf verordeningen: APV, ASV, Marktverordening, Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten, Verordening op het binnenwater). Zie de huidige versie: https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Amsterdam/436209/CVDR436209_8.html

3. **Jaarvergunning: beheerplan volgens variant B niet meer mogelijk**
In de evaluatiebrief is geconcludeerd dat de jaarvergunning een bruikbaar instrument is, mits in het daarbij behorende beheerplan een specifieke beschrijving per boom is opgenomen (variant A). Dit betekent dat geen jaarvergunningen meer verleend zullen worden op basis van beheerplannen die slechts in algemene bewoordingen zijn gesteld (variant B).
Reactie:
Zoals ook in de evaluatie wordt aangegeven, bestaan er naast inhoudelijke ook juridische bezwaren tegen beheerplannen van de variant B. Dit betekent dat de concept Richtlijnen beheerplan bij de jaarvergunning d.d. 30 juni 2016 (zie pdf) waarin beide varianten van beheerplannen als mogelijkheid worden genoemd, gewijzigd vastgesteld moet gaan worden, door alleen nog variant A daarin te benoemen. Aangeraden wordt om bij de wijziging van deze Richtlijn rekening te houden met de eisen die aan een aanvraag worden gesteld in artikel 7.5 van de Regeling omgevingsrecht (zie de tekst daarvan hierna).
De concept Richtlijn zit als bijlage 3 bij de raadsvoordracht bij agendapunt 37 (gemeenteraadsvergadering 14 september 2016).

[3] De overtreding van artikel 2.2 Wabo is in artikel 1a onder 3, van de WED gekwalificeerd als een economisch delict.

Regeling omgevingsrecht

Artikel 7.5 Vellen van houtopstand

1. In of bij de aanvraag om een vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder g, van de wet, identificeert de aanvrager op de aanduiding, bedoeld in artikel 1.3, tweede lid, iedere houtopstand waarop de aanvraag betrekking heeft met een nummer.
2. In of bij de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, vermeldt de aanvrager per genummerde houtopstand:
    a. de soort houtopstand;
    b. de locatie van de houtopstand op het voor-, zij- dan wel achtererf;
    c. de diameter in centimeters, gemeten op 1,30 meter vanaf het maaiveld;
    d. de mogelijkheid tot herbeplanten, alsmede het eventuele voornemen om op een daarbij te vermelden locatie tot herbeplanten van een daarbij te vermelden aantal soorten over te gaan.